

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مرحله‌ی آماده‌سازی فایل			
پیاده‌سازی	تصحیح و ویرایش اولیه	ذکر مآخذ	ویرایش دوم
			تکمیل مآخذ و ویرایش نهایی

فتح خیبر

کلیدواژه‌ها: قلعه‌ی خیبر، یهود، مرحب، امیرالمؤمنین علیه السلام، فتح، پرچم جنگ، یدالله، قدرت‌الله.

فتح خیبر در سال هفتم هجرت رخ داد. می‌دانید؛ خیبر منطقه‌ای یهودی‌نشین بود و دژ و باروی بسیار مستحکمی داشت. یهودی‌ها هم دشمنان عنود اسلام، پیامبر صلی الله علیه و آله و مسلمانان بودند و توطئه‌های پی‌درپی آنها در جریان بود. علی‌ای‌حال، جنگ خیبر رخ داد و در این جنگ امیرالمؤمنین علیه السلام به‌شدت گل کردند. حضرت امیر علیه السلام آن زمان سی ساله بودند. برای فتح خیبر، این دژ استوار و مستحکمی که یهودی‌ها داخلش بودند و آذوقه‌ی کافی و آب و همه چیز هم داشتند؛ برای خودش شهری بود و قدرت مقاومت طولانی داشتند. مسلمان‌ها بیرون دژ آمده بودند و راهی برای تأمین مایحتاجشان نداشتند؛ اگر مدتی طولانی می‌ماندند، آذوقه و آب تمام می‌شد و طبیعتاً شکست با مسلمان‌ها بود. ضمن اینکه یهودی‌های خیبر، دور خیبر را هم خندق کنده بودند تا کسی نتواند عبور کند و به قلعه‌ی خیبر برسد. حالا قلعه‌ی خیبر هم با آن دیوارهای افراشته و بلند و آن در بسیار سنگین و مستحکمی که بنا به آنچه نقل شده چهار نفر نیرومند لازم بود تا این در را باز و بسته کنند؛ لذا امیرالمؤمنین علیه السلام اینجا درخشیدند. حضرت حمله کردند، از خندق عبور کردند، در قلعه‌ی خیبر، آن در سنگین وزن مستحکم را که چهار نفر نیرومند لازم بود تا روی لولایش باز و بسته کنند، حضرت با یک اشاره دست، در را از جا کردند و به‌صورت پل، مثل یک سپر روی دستشان گرفتند تا لشکر اسلام از این پل استفاده کنند و از روی آن عبور کنند و وارد قلعه شوند. باز بنا به نقل بعضی از روایات، وقتی حضرت

امیر عَلَيْهِ السَّلَامُ در را روی دست گرفته بودند و سواران اسلام [از روی آن] عبور می‌کردند؛ پای حضرت امیر عَلَيْهِ السَّلَامُ کف خندق نبود؛ حضرت بین زمین و آسمان بودند، که این معجزه‌ی بزرگ الهی رخ داد. خود حضرت امیر عَلَيْهِ السَّلَامُ هم قریب به این مضمون فرمودند: من این در را با قدرت بشری خودم نکنم؛ آن را با نیروی الهی کنم.^۱ امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَامُ مظهر قدرت‌الله است، یدالله است، قدرت خداست و امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَامُ با قدرت خدایی در را کردند و آن‌گونه نگه داشتند و سپاه اسلام از روی آن عبور کردند و وارد قلعه شدند. این یک مورد بود.

مورد دوم این بود که چه کسی پرچم را به دست گیرد و پیشتاز شود و به سمت دشمن حمله کند. پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بنا به نقل در جنگ خیبر به افراد متعددی پرچم را سپردند تا حمله کنند و صف-شکن باشند؛ اما یکی پس از دیگری با ترس و بزدلی از پیش روی بازماندند. اولی و دومی آنجا امتحان خودشان را دادند؛ آنها مرد رزم نبودند؛ مرد بزم، مرد توطئه، نفاق و مکر بودند؛ قدرت رزمی و زور بازویشان را هم فقط بعد از رحلت رسول‌الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ در خانه‌ی فاطمه‌ی زهرا عَلَيْهَا السَّلَامُ نشان دادند؛ والا در میدان جنگ جز فرار و مخفی شدن هیچ نداشتند.

علی‌ای‌حال، پیغمبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمودند: **لَأُعْطِينَ الرَّايَةَ غَدًا رَجُلًا يُحِبُّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيُحِبُّهُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ، يَفْتَحُ اللَّهُ عَلَى يَدَيْهِ، كَرَارًا لَيْسَ بِفَرَارٍ** :^۲ من فردا پرچم سپاه را به دست مردی می‌سپارم که خدا و رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ را دوست می‌دارد و به خدا و پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عشق می‌ورزد و خدا و رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هم به او عشق می‌ورزند و او را دوست می‌دارند؛ خدا به دست او این قلعه را فتح می‌کند؛ او کسی نیست که پی‌درپی فرار کند؛ **كَرَارًا لَيْسَ بِفَرَارٍ** : او بسیار حمله‌کننده‌ی غیر فرارکننده است. همه‌ی چشم‌ها دوخته

۱. و الله ما قلعت باب خيبر و رميت به خلف ظهري اربعين ذراعاً بقوة جسدية و لا حركة غذائية لكني ائدت بقوة ملكوتية و نفس بنور ربها
 مُصَيَّبَةُ: صدوق، امالی، ص ۵۱۴؛ فتال‌نیشابوری، روضة‌الواعظین، ج ۱، ص ۱۲۷؛ ابن‌شهر آشوب، مناقب، ج ۲، ص ۲۳۹؛ بحرانی، حلیة‌الابرار، ج ۲، ص ۱۶۹ و مجلسی، بحارالانوار، ج ۲۱، ص ۲۶.
 ۲. کلینی، کافی، ج ۸، ص ۳۵۱؛ مجلسی، بحارالانوار، ج ۲۱، ص ۲۶ و فیض‌کاشانی، وافی، ج ۳، ص ۷۸۷.

شده بود به اینکه فردا پیامبر ﷺ رایت جنگ را به دست چه کسی می‌سپزند؛ که امیرالمؤمنین علیؑ عهده‌دار این کار شدند.

یک نکته‌ی دیگر هم راجع به واقعه‌ی خیبر بگویم؛ مقاتله‌ی امیرالمؤمنین علیؑ با مرحب است؛ مرحب، پهلوان مقتدر یهود، آن که وقتی آمد و هل من مبارز گفت و در جنگ تن به تن مبارز طلبید، احدی جرأت نکرد جلو برود؛ امیرالمؤمنین علیؑ به میدان رفتند و او را از پای درآوردند.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُم